

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

RĂDUNĂ, EDUARD IOAN

DRUM GREU DUPĂ-AMIAZĂ / Eduard Ioan RĂDUNĂ; cuvânt însoțitor de

Ioan RĂDUCEA

- Iași: Junimea, 2026

ISBN 978-973-37-3056-9

821.135.1

I. RĂDUCEA, Ioan (pref.)

Redactor: Șerban AXINTE

Tehnoredactor: Ema LUCA

Coperta: Dragoș COJOCARU

Editura JUNIMEA,

Bulevardul Carol I

Grădina Copou, Iași

700 506

C. P. 85, Oficiul Poștal nr. 1, Iași

e mail: edjunimea@gmail.com

revistascriptor@gmail.com

Telefon: 0232 705 837

© Eduard Ioan RĂDUNĂ

© Editura JUNIMEA, IAȘI – ROMÂNIA

Eduard Ioan RĂDUNĂ

Drum greu după-amiază

Cuvânt însoțitor de Ioan RĂDUCEA

**EDITURA JUNIMEA
IAȘI – 2026**

CUPRINS

Ca niște ape mari	5
Aed	11
Indiferență	12
Moment	13
Zi și noapte	14
Eliberare	15
Miezul nopții	16
Psalm	17
Vise	18
Ranchiună	19
Patetica	20
Căderea din emoție	21
Blues	22
Menhiri	23
Funeralii regale	24
Ploi	29
Exil	30
Despărțire	31
Zile albe	32
Oroare	33
Libertate	34
Ușa	35
Steaua mării	36
Ianuarie bolnav	37
Moarte	38
Stampă gri	39
Suspin	40
Așteptare	41
Geneza	42
Iarbă	44
Casa pustie	45
Cer înnorat	46

Clepsidra cu oglinzi	47
Noapte	48
Scrisori	49
Declin	50
Singuratici	51
Netulburat, nestingherit	52
Lustru	53
Cântarea bătrâneții	54
Albastre	55
Octombrie	56
Tristețe	57
Dialog	58
Singurătate	59
Thalassa	60
Regăsire	61
Dimineață maritimă	64
Căință	65
Vară	66
Mare calmă	67
Ce am iubit	68
Aed	70
Dostoievskiană	71
Buruiană	72
Venirea iernii	74
Omul sfârșit	75
Regret	76
Ploaie	78
Ghem	79
La isla bonita	80
Noi	81
Diafane	82
Visez	83
Trei îngeri	84
Lucruri reparate	85
Deșertăciune	86
Dialog	87
Grădinar	88
Impact	90
Taedium vitae	91

Oglindă	92
Peisaj de iarnă	93
Târziu	94
Afară	95
Psalm	96
Biserica Doamne-ajută	97
Poartă	98
Nu aștept iarna	99
Rugă pentru fii	100
Țărnuțel cerului	101
Iarnă tristă	102
Vis	103
Dimineață	105
Revedere	106
Răsare luna	107
Cicoare	108
Cantilenă	109
Mai multă lumină	110
Soldatul și moartea.	
Tristă pățanie	111
Vise	118
Peisaj marin	119
Cina tristă	120
Locul	121
Cum am trăit	122
Ploaie	123
Aggiornare	124
Tablou	126
Elegiacă	127
Visătorul de realitate	128
Joc	129
Țărnuțel	130
Venirea dimineții	131

Editura JUNIMEA

Bulevardul Carol I
Grădina Copou, 700 506, Iași
Tel. redacție: +40 232 705 837

Librăria Cezar IVĂNESCU,
Grădina Copou, IAȘI
Luni - Vineri: 9 - 15

Correspondență:

C.P. 85, Oficiul poștal nr. 1, Iași
e-mail: edjunimea@gmail.com
revistascriptor@gmail.com

Comenzi:

www.editurajunimea.ro
edjunimea@gmail.com
vanzari.junimea@gmail.com

Tel.: 0723 211 357
Luni - Vineri, orele 9 - 15

Ioan RĂDUCEA

Ca niște ape mari

Cuvânt însoțitor

Născut în același loc, în aceeași lună și în aceeași zi cu Nichita Stănescu, însă la 39 de ani diferență (Ploiești, 31 martie 1972), Eduard Ioan Rădună propune, la a patra prezentă editorială (prima, de publicistică – *Balaurul în vie*, 2010; următoarele două, de poezie – *Pe țărmul din clepsidră*, 2020; *Versuri închinare*, 2024), o neobișnuit de adâncă și de angajantă imersiune în lirism. Fapt care verifică din plin declarația francă făcută nouă („Poezia nu este pentru mine un hobby, după cum nici publicistica. Ele fac parte din temperamentul meu spiritual.”) și se exprimă printr-o profuziune de modalități (câteva, cu titlu de experiență), atitudini, vocabule, uneori și intertexte, și inițiative înnoitoare, conturându-se într-adevăr un cosmoid, o lume, și încă una viabilă pe termen lung. Pe temeiul ei, un profil spiritual, unul aparte, de vreme ce, în general, oamenilor le lipsește seriozitatea (*manquent de sérieux*, cf. Frédéric Dard, alias San-Antonio...) or, în cazul de față, ies în evidență o mare dăruire și o mare miză încredințate limbajului poetic, dacă ar fi să menționăm doar faptul că, în splendidele lui forme și variații, volumul numără mai bine de o sută de poeme, redactate într-un interval restrâns – de câțiva ani, după 2020; unele texte sunt adnotate „pandemica”.

Susținând, prin urmare, nu doar discursul propriu, ci și retorica unui volum (pe care autorul o preferă: „nu prea mă îndur să public poemele prin revistele literare pentru că le pierd urma”), textele se supun unei ordini, și anume (ecart hotărâtor al poeziei în cauză) una a alterității fabuloase. Astfel mărturisește încă poemul de deschidere, adresat unui „aed”, anume lui Homer (părintele literaturii!), așteptându-se de la el povești prin care să „să uiți”, „să visezi” / în care „să te pierzi”, „să te închizi”, „să te păstrezi”, „să te abandonezi” – clocotitoare serie de verbalizări, unele în rimă. Așadar, vizat este, însă pe mâna basmului, fluxul epopeic, purces de la acest mod (metonimic) de a face clasica invocație către muză și reconfirmat, chiar și formal, printr-o a doua adresare către aed, menită să dinamizeze discursul, la mijloc de volum (aidoma formulei mediane de basm). Textul de încheiere, *Venirea dimineții* (titlu ales din calcul metaforic, precum multe altele), semnalează ieșirea din spațiul poetic, unul asociat, în chip curat romantic, nopților (din discursurile) succedate până la acest punct.

Specii

Adaptarea speciilor poetice la asemenea circumstanțe constituie o provocare și a presupus modificări de substanță ale unora dintre ele, începând cu pastelul, anevoie de recunoscut în stare pură. Hotărâtoare este aici determinarea de a face din percepția naturii o meditație existențială – inclusiv prin relevarea sensului duhovnicesc al aparent neutrelor denotații. „Apele înecate în ape” care deschid poemul *Ploaie* pot trimite la anii scurși ai tinereții, finalul fiind și el marcat de înfrigorare ambiguități: „Unde ești, prieten de o viață/ Ne-a plouat în vin când dormeam/ Spune, e ploaia ca o ceață/ Sau tinerețea de care vorbeam?”. Privilegiată este și alunecarea pastelului înspre satiră și,

într-unul dintre textele antologice, *La isla bonita* (serie în care intră nu puține altele: *Regret*; *Diafane*; *Tedium vitae*; *Cer înnorat* – extraordinar, pe tema bătrâneții; amintita *Ploaie*; *Geneza* – importantă artă poetică etc.), se pornește, în vilegiatură, de la soarele „în papuci de plastic” și se ajunge la acel carnaval unde „se poartă aceeași mască” – trimitere la dubioasa molimă de început de mileniu.

Climatul este de așa natură încât structurări de tip artă poetică răsar în toate părțile. Una, *Diafane*, pe linie hotărât clasică, cu îndrumări în maniera lui Nicolas Boileau, însă cu mult mai sintetice, căci își spune cuvântul știința adaptării la sensibilitățile din epoca digitalizării, vulnerată de mozaicări și percepții fugitive: „Fără punctuație prea incisivă/ Fără pași decisivi, fără o țintă concretă/ Lasă cuvintele să șoptească, lente,/ Ca o muzică discretă, discretă”. Virtuți de *ars poetica* prezintă și unul dintre *Dialoguri*, pe o schemă metrică derivată (ca și în cazul celui alt) din gazel, dar în care se deslușește și filigranul altor delicatețuri orientale: „- Scrii mult?/ -Scriu puțin/ -Poți mai mult?/ -S-ar putea/ -Plângi când scrii?/ -Mă abțin/ -Dar te bucuri?/ -Nu prea” etc.

Multiplă este și elegia pe tema morții, promovată de o luciditate litanică, fără însă a se lipsi de speculația filozofică: *Oroare* se construiește pe tema biblică a stricăciunii ființei post-adamice, accentuată de sugestiile ritmului alert, simplist la prima vedere: „Se duce lumina/ Și urcă *asta* în noi/ Vie precum rădăcina/ Crescând în noroi”... Cu toate acestea, predomină atitudini de contemplare și de celebrare a existenței, de nedespărțit, ca și la Boga, de taina ei, expusă și în formule baladești – una, teribil de senzuală, în *Blues*: „Sub tizana eternă, aduse/ Măinile mele căuș, amândouă/ Și buzele mari și supuse/ Și ochii închiși, spre a bea” etc. De fapt (iarăși, pe repere blagiene, deși își fac simțită prezența și unde

gravitaționale argheziene, bacoviene și în general ale marii noastre poezii), metaforizările, mai mult sau mai puțin baladice, antrenează filozofemul și într-un poem precum *Menhiri* frapează, pe lângă rafinamentul metric, sublimarea (vrăstată tanatic!) a vieții de cuplu: „Am îmbătrânit împreună, draga mea/ Două pietre una lângă alta/ Care își unesc umbra și în ea/ Ascund, în taină, dalta” – în ecart specific la nivelul accentelor, aparent derizorii.

Pentru ca nu cumva talantul să rămână îngropat – temere afirmată deschis, în cel puțin unul dintre psalmi –, de permanență rămâne așa-zisa poezie de notație, în sensul că deschiderea către poeticitate se menține și printre accidente cotidianului. Își spune cuvântul aici darul de a asuma inițiativ fiziologia clipei și a o absolutiza din câteva zvâcniri, sursă de imagism hiperbolic: „Pe urmă te-am tot așteptat/ Trecură zilele dintâi ca eonii/ Chiar și ochiul mi s-a uscat/ Pe partea dinspre mine a răni” (*Așteptare*).

Teme

Dacă, în căutările sale, poetul se arată mai curând un anxios, totuși el știe să se reprime și să-și pună nădejdea în Domnul. Tensionările de sens existențial se manifestă prin predominanța temei (cât se poate de clasică) *fugit irreparabile tempus* și a celor conexe ei: *ubi sunt qui ante nos?, alea iacta est, nos habebit humus, vulnerant omnes...* Căci integritatea ființială este permanent vulnerată dar se și încredințează permanent dumnezeirii, uneori în cascade vocale: „visul din mine încearcă/ Reseminate, grele simțăminte/ Căutându-le, dorind, întrebând/ Pe străzi, țărături și mai departe” (*Visul*), încât nu e de mirare că peste tot se face simțită o discretă teologhisire, chiar și în actul asumării imanenței.

Cu toate că este tipică (și apropiată de Mircea Ivănescu ori de varii postmoderniști) postura de

antierou ce notează cu (secretă) voluptate petrecerea propriei vieți, nu lipsește totuși grandoarea vizionară. Un poem precum *Zi și noapte* ne vorbește de „heruvimii mării”, de „mâna mișcând miriade”, de „visul indus de țărutul tăcut” și trebuie spus că (aici, ca și la Nichita Stănescu, cel tânăr) peisajul marin, „pontic”, cum mai este numit, constituie un laitmotiv dintre cele mai prețioase. El este particularizat de preferință prin toposul Balcic (uneori Nesebăr, Năvodari...), în multe locuri ce asigură astfel încă o relaționare cu momente de glorie, literară, picturală, regală, ale culturii noastre. Totodată, fascinația pentru stihia lichidității se manifestă și în chip pluvial, întemeind trăiri în consonanță cu cele bacoviene dar mai ales cu cele ale lui Adrian Maniu – întărind și adâncul ruralism împărtășit cu acesta: „Norii se târăsc pe sub sacii/ Cu apă ai lui Dumnezeu/ Haitele mocirlei și gunoaielor/ Înălță întăritate greabăne/ Nu ne lăsa ispitei urloaielor” etc. (*Ploaie*).

Stil

Una dintre virtuțile care asigură viitorul volumului constă în capacitatea de a recâștiga repere lirice (stră)vechi (în sens clasic și/sau folcloric) și a le resuscita printr-un complex imagistic performând în deplină actualitate – de unde și un titlu (de înfiorat psalm) precum *Aggiornare*. Aserțiunile frizează deseori eleganța și se susțin imagistic în game vii, de la cântul folcloric la vizionarismul suprarealist și de la înnegurarea simbolistă la etosul folcloric. Pozele romantice se sprijină și pe virtuțile, aproape matematice, ale cadențelor, intrându-se glorios în învoalte fraze exclamative: „E atâta frumusețe în steaua aceea singuratică/ E atâta singurătate în inima celui ce o vede/ Evanescență, enigmatică, unică, statică/ Iubește, caută, fii sigur, crede” (*Steaua mării*). Cu aceeași exactitate, rimele pun

în valoare accentul semantic, unele fiind de colecție, rod al propriei școli poetice (exemplul-rapel pare a fi „bucuria/ ...parusia” dar concurează și „foarte/...moarte”, „declin/ ...nu se mai țin”, „cernit/ ...neconținut” etc.). La care se adaugă suverane incursiuni printre xenisme, deschizând o cale pentru împământenirea lor: „desenează-l/ ...puzzle” „crengi/ ...wind of change” etc.

Într-un eclectic post-bacovianism, virat, de fapt, către autenticismul de fond antic și etnic într-o care se odihnește, desigur cel mai bine, specificul culturii noastre, savorile zicerii se înmulțesc nemăsurat și se reușește, de pildă, recâștigarea, din graiuri, a sensului neglijat de „tânjire” a verbului „a dori”: „dorește după el, cumplit”. Salutare mobilizări intelectuale prilejuiește, de asemenea, multiplicarea definirilor elaborate metaforic, de intenție conceptuală dar având și mai mari urmări imagistice: tinerețea este „cămașă smulsă grăbit din vântul furtunii”, inima – „trandafir de genuni” (!) care „se-nspinează pe sine”...

Până la urmă, sistemul poetic obținut ajunge atât de complex încât permite, în autonomia lui, analogii, fie și punctuale, chiar și cu cel eminescian: *Despărțire* poate fi luat drept replică la textul omonim al Luceafărului, *Taedium vitae* poate fi echivalentul oniricei postume *E ceasul cel de taină...* ori mai degrabă al mult mai frecventatei antume *Se bate miezul nopții...* Căci, oricât de dificilă le va fi fost gestația, mai toate textele ne apar drept născute, iar nu făcute, o irepresibilă coerență interioară închizând expresia în câte o ramă de oglinzi, monade ideo-melodice palpitând în tulburătoarele lor ape.

Aed

Fă-mă să uit, fă-mă să visez,
Spune-mi o poveste să îmi placă mult,
O istorie plină de miez,
Ceva să mă abandonez,
Să închid ochii ca să ascult,
Precum prea-mult-nevăzătorii aezi
Închideau ochii cu care vezi.

Fă-mă să uit, fă-mă să mă pierd,
E prea mult chin în după-amiezi,
Spune-mi o poveste pe care s-o cred;
În care să vreau să mă închid,
În care să insist să mă păstrezi,
Din care nici să nu mă lași să ies –
Fiindcă s-ar putea să te ucid;
Să nu greșești, să nu eziți, mai ales.
Grăiește din buze și din unghii,
Nu te opri, cântăreț invalid,
Știi, aș putea să te-înjunghii –
Atinge cu simțire lira de fier –
Parcă spuneai că te cheamă Homer
– și nu, de data asta, nu vreau frânghii.

Indiferență

Sub pomul vieții citesc într-o carte
Lângă niște porumb,
Apusul a alunecat într-o parte
Dinapoi de un dâmb.

Cad mere enorm
Din celălalt măr, nu departe.
Un orologiu neconform,
Dar eu citesc într-o carte.

Și dacă ar fi să se oprească,
Să cadă cel din urmă măr,
Privirea mea țărănească
Nu îl găsește ispititor.

Moment

Apoi încep să moară pe rând
Și chiar și tu începi să te gândești
Ce trebuie făcut mai curând,
Ce ar mai trebui să dăruiești.
Nu mai e chiar atât de departe,
Doar tinerețea se tot depărtează,
Fiecare se gândește la moarte,
De la o vârstă, contează.
După amiezile mai oftezi și zici
„V-ați dus, dragilor, cu un crâmpei
Din viețile noastre de aici” –
Când ațipești puțin, de obicei –
Și poate ai să începi un suspin
Dacă ai să pleci – printr-un vis străin,
Indiferent la strigătele ei.

Podeni